

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छः-

२०२३ सालको ऐन नं. १८

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमानमानोन्नत महेन्द्रमाला ओजस्विराजन्य अति तेजस्वी त्रिभुवन प्रजातन्त्रश्रीपद अति कीर्तिमय नेपालश्रीपद प्रोज्ज्वल नेपालतारा ॐ रामपट्ट अतुलज्योतिर्मय त्रिशक्तिपट्ट अतिप्रबल गोरखादक्षिणबाहु महाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

होटेलको व्यवस्था तथा मदिराको बिक्री
वितरणमा नियन्त्रण गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावनाः- सर्वसाधारण जनताको सदाचार, सुविधा स्वास्थ्य, एवं आर्थिक हित कायम राख्नको लागि होटेलको व्यवस्था तथा मदिराको बिक्री वितरणमा नियन्त्रण गर्न बाञ्छनीय भएकोले, श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाई बक्सेकोछ ।

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भः- (१) यस ऐनको नाम "होटेल व्यवस्था तथा मदिराको बिक्री वितरण (नियन्त्रण) ऐन, २०२३" रहेको छ ।

(२) यो ऐन नेपाल अधिराज्यभर लागू हुनेछ ।

(३) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यो ऐनमा-

(क) "होटल" भन्नाले भोजन (खाना पिना) को प्रबन्ध भई वा नभई बसोबासको सुविधा दिने गरी व्यवसायिक आधारमा चलाइएको होटेल सम्झनु पर्छ र यो शब्दले रेष्टुरा समेतलाई जनाउँछ ।

आधिकारिकता मुद्रण ४९५ प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (ख) "कुनै होटेल वा पसलका सम्बन्धमा मालिक" भन्नाले होटेल वा पसलको कारोबारमा अन्तिम नियन्त्रण भएको व्यक्ति वा व्यक्तिहरू सम्झनु पर्छ र यो शब्दले त्यस्तो होटेल वा पसलको काम चलाउन मेनेजर वा मैनेजिङ्ग एजेन्ट नियुक्त भै राखेको भए निजलाई समेत जनाउँछ ।
- (ग) "ग्राहक" भन्नाले होटेलमा बसोबास गरी वा नगरी भोजन (खाना पिना) को लागि होटेलमा आउने ग्राहक सम्झनु पर्छ ।
- (घ) "मदिरा" भन्नाले फलफूल वा अन्न कुहार्ने वा अन्य कुनै तरिकाले तयार गरिने विदेशी वा स्वदेशी सबै किसिमको रक्सी र वियर समेतलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) "पसल" भन्नाले भट्टी पसललाई समेत जनाउँछ ।
- (च) "तोकिएको वा तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम-हरूमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

३. होटेल वा पसलको मालिकले मदिरा बेच्न र खुवाउनमा नियन्त्रण:- (१) मदिरा खुवाउने

व्यवस्था भएको होटेल वा पसलको मालिकले यो ऐन प्रारम्भ भएपछि दिउँसो १२ बजे भन्दा पहिले र शुक्रवारको हकमा राती १ बजे पछि र अन्य वारको हकमा राती १२ बजे पछि आफ्नो होटेल वा पसलमा कसैलाई मदिरा बिक्री गर्न वा खुवाउन हुँदैन ।

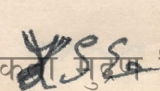
(२) होटेल मालिकले शुक्रवारको दिन राती १ बजेपछि र अन्य वारको हकमा राती १२ बजेपछि ग्राहकहरूको निमित्त मनोरञ्जन वा नाच गानको व्यवस्था गर्न हुँदैन ।

(३) उप-दफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि श्री ५ को सरकारले नेपाल गजेटमा सूचना प्रकाशित गरी सो उप-दफाहरूमा लेखिएको समयमा आवश्यकता अनुसार घटवढ गर्न सक्नेछ ।

४. होटेलमा अश्लील वा लज्जाजनक मनोरञ्जन वा नाचगान देखाउन नहुने:- होटेल मालिकले आफ्नो होटेलमा सार्वजनिक सदाचार वा नैतिकतामा नराओ असर पर्ने किसिमका मनोरञ्जन वा त्यस्ता नाच गान देखाउन हुँदैन ।

५. होटेल मालिकको कर्तव्य:- (१) होटेल मालिकको देहाय बमोजिम कर्तव्य हुनेछ:-

- (क) होटेलमा आएका ग्राहकको नाम, नागरिकता, पेशा, आएको मिति र ठेगाना समेतको विवरण लेखाउने ।
- (ख) होटेलमा कोठा खाली भएमा सुरूवा वा संक्रामकरोग पीडित ग्राहक बाहेक अरु ग्राहकलाई अस्न दिनु पर्ने ।
- (ग) होटेलमा आएका ग्राहकलाई मुनासिव माफिकको दाममा शुद्ध तथा पवित्र भोजन खुवाउने ।

आधिकारिक विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (घ) ग्राहकलाई आफूले सक्दो सुरक्षा वा हेर विचार गर्ने, गराउने ।
- (ङ) ग्राहकको मालसामान नगद रूपैयाँ वा अरु कुनै मूल्यवान चीज ग्राहकले जिम्मा दिन चाहेमा ग्राहकले माग गरेको वखतमा फिर्ता दिने गरी आफ्नो जिम्मा लिई त्यसको रसीद दिने ।
- (च) मदिरा बेच्दा वा खुवाउदा शान्ति सुरक्षाको ख्याल गर्ने ।
- (छ) होटेल साफ सुधर राख्न लगाउने ।
- (ज) ग्राहकलाई मदिरा खुवाउँदा होस् हवास हराउने गरी वा ग्राहकले आफूलाई नियन्त्रण राख्न नसक्ने गरी धेरै मात्रामा मदिरा खुवाउन नहुने ।
- (झ) मदिरा खुवाउँदा होटेलको भित्री भागमा खुवाउने व्यवस्था गर्ने ।

(२) उप-दफा (१) को खण्ड (ङ) बभोजिम जिम्मा लिएको मालसामान दैविघट्नाबाट नासिएमा त्यस्तो मालसामानको जवाफ देही होटेल मालिकको हुने छैन ।

६. ग्राहकको मालसामान लिलाम गर्ने:- ग्राहकले होटेलमा बस्दा र खाँदाको खर्च नतिरी आफ्नो मालसामान छोडी हिंडेमा त्यसरी हिंडेको मितिले ७ दिन पछि त्यस्ता मालसामानको विवरण र ग्राहकको पूरा नाम, र वतन खोली पैतृस दिनको म्याददिइ स्थानीय पत्र पत्रिका-मा विज्ञापन गरी होटेल मालिकले सो मालसामान लिलाम बिक्री गर्न सक्ने छ र सो लिलाम बिक्री गर्दा आएको रकमबाट आफूले लिनु पर्ने रकम र लिलाम बिक्री गर्दा लागेको खर्च कटाई बाकी बचेको रकम ग्राहकले लिन आएका वखत निजलाई बुझाई दिनु पर्छ ।

७. नाबालक र मदिराले मातेको व्यक्तिलाई मदिरा बेच्न खुवाउन नहुने:- १६ वर्ष मुनीका नाबालक र मदिराले मातिसकेका व्यक्तिलाई कुनै पनि होटेल वा पसलको मालिकले मदिरा बेच्न वा खुवाउन हुँदैन ।

८. खास खास होटेल वा पसल र क्षेत्रमा मदिरा बेच्न र खुवाउन नहुने:- दफा ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि श्री ५ को सरकारले आवश्यक ठानेमा नेपाल गजेटमा सूचना प्रकाशित गरी सोही सूचनामा तोकेको होटेल, पसल वा क्षेत्रमा मदिरा बेच्न र खुवाउन निषेध गर्न सक्नेछ ।

९. मदिरा खाई मातेको ग्राहकलाई प्रवेश निषेध:- कुनै होटेल वा पसलको मालिकले मदिरा लागि मातेका व्यक्तिलाई जानी जानी आफ्नो होटेल वा पसलमा प्रवेश गराउन हुँदैन ।

१०. दण्ड सजाय:- (१) दफा ३, ५ वा ७ को वरिखलाप काम गर्ने होटेल मालिक वा दफा ३ वा ७ को वरिखलाप काम गर्ने कुनै पसलको मालिकलाई तोकिएको अधिकारीले बढीमा रु. ५,०००।- पाँच हजारसम्म जरिवाना गर्न र आवश्यक देखिए त्यस्तो होटेल वा पसल बन्द गर्ने आदेश दिन सक्ने छ ।

आधिकारिकता मुद्रण ४८५८बाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) दफा ४ को बर्खिलाफ काम गर्ने होटेल मालिकलाई तोकिएको अधिकारीले रु. ५,०००।- पाँच हजारसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ र सो दफाको बर्खिलाफ होटेल मा भैरहेको वा हुने भएको मनोरञ्जन वा नाच गान बन्द गराउने छ ।

(३) दफा ८ वा ९ को उल्लंघन गर्ने होटेल वा पसलको मालिक वा अन्य कुनै व्यक्तिलाई तोकिएको अधिकारीको आदेशले बढीमा ३ महीनासम्म कैद वा रु. १,०००।- एक हजारसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुन सक्ने छ ।

११. अपील:- दफा १० बमोजिम दिइएको सजायमा चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले सो सजायको आदेश उपर अञ्चल अदालतमा अपील गर्न सक्नेछ ।

१२. नियम बनाउने अधिकार:- यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वित गर्न श्री ५ को सरकारले नियम बनाउन सक्नेछ ।

१३. बचाउ:- यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमहरूमा लेखिएको जति कुरामा सोही बमोजिम र अरूमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।

लालमोहर सदर मिति २०२३।६।११

आज्ञाले-

प्रद्युम्नलाल राजभण्डारी
श्री ५ को सरकारको सचिव